

MỘT SỐ BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG VẬN ĐỘNG TINH CHO TRẺ 24 – 36 THÁNG TUỔI THÔNG QUA HOẠT ĐỘNG CHƠI TẬP CÓ CHỦ ĐỊNH

Nguyễn Thị Phương Thanh
Học viên cao học, ngành GDMN, Trường ĐHSP Hà Nội 2

Tóm tắt: Bài báo đã nghiên cứu và đưa ra năm biện pháp để phát triển kỹ năng vận động tinh cho trẻ 2-3 tuổi, dựa trên cơ sở lý luận về sự phát triển thể chất và tâm lý của trẻ mầm non. Nghiên cứu đã phân tích cơ sở lý luận của vấn đề vận động tinh của trẻ. Theo đó, tác giả kỹ năng vận động tinh, bao gồm việc kiểm soát và phối hợp các cử động nhỏ của bàn tay và ngón tay, đóng vai trò quan trọng trong việc chuẩn bị cho trẻ các kỹ năng học tập và tự chăm sóc bản thân. Nghiên cứu đã đề xuất 5 biện pháp và cách thức triển khai các biện pháp để phát triển kỹ năng vận động tinh cho trẻ 2-3 tuổi: Lựa chọn hoạt động chơi tập có chủ định phù hợp với mục đích và nội dung phát triển kỹ năng vận động tinh cho trẻ 24 – 36 tháng tuổi; Tạo môi trường hoạt động hấp dẫn, an toàn; Gây hứng thú cho trẻ bằng cách sử dụng tình huống chơi hấp dẫn, cuốn hút; Hướng dẫn các thao tác kỹ năng vận động tinh cho trẻ cụ thể, rõ ràng, chính xác; Tổ chức luyện tập cho trẻ ở mọi lúc, mọi nơi kết hợp với các hoạt động khác

Tóm tắt: kỹ năng; vận động tinh; trẻ 24-36 tháng tuổi; hoạt động chơi; biện pháp

SOME MEASURES TO DEVELOP FINE MOTOR SKILLS FOR CHILDREN AGED 24-36 MONTHS THROUGH INTENTIONAL PLAY ACTIVITIES

Nguyễn Thị Phương Thanh
Graduate student, Early Childhood Education, Hanoi Pedagogical University 2

Abstract: The article researched and proposed five measures to develop fine motor skills for children aged 2-3 years, based on theoretical foundations related to the physical and psychological development of preschool children. The study analyzed the theoretical basis of fine motor skills in children. According to the author, fine motor skills, including the control and coordination of small movements of the hands and fingers, play a crucial role in preparing children for learning and self-care skills. The study proposed five measures and methods for implementing these measures to develop fine motor skills for 2-3-year-old children: Selecting intentional play activities that align with the purpose and content of fine motor skill development for children aged 24-36 months; Creating an engaging, safe activity environment; Stimulating children's interest by using attractive and engaging play scenarios; Providing clear, specific, and accurate guidance on fine motor skill techniques; Organizing practice sessions for children at all times and in various places, combined with other activities.

Keywords: fine motor skills; children aged 24-36 months; play activities; measures

Nhận bài: 05/9/2024

Phản biện: 29/9/2024

Duyệt đăng: 4/10/2024

I. GIỚI THIỆU

Giáo dục thể chất là một trong năm lĩnh vực cần Giáo dục cho trẻ ngay từ khi còn nhỏ để trẻ có cơ hội được giáo dục, hướng dẫn, uốn nắn và tạo điều kiện Giáo dục toàn diện. Một trong những nội dung quan trọng của giáo dục thể chất là rèn luyện các kỹ năng vận động cho trẻ, trong đó có kỹ năng vận động thô và kỹ năng vận động tinh (KNVĐT). Nếu như nhiệm vụ của việc rèn luyện kỹ năng vận động thô là Giáo dục sức khỏe và các tổ chất thể lực, thì nhiệm vụ rèn luyện KNVĐT là giúp trẻ vận động một cách khéo léo, tỉ mỉ, chính xác thông qua việc phối hợp giữa mắt với các

nhóm cơ nhỏ của bàn tay và ngón tay.

Ở lứa tuổi nhà trẻ, KNVĐT đã được hình thành và trẻ có thể thực hiện một số thao tác nhất định bằng việc kết hợp giữa các nhóm cơ nhỏ của bàn tay, ngón tay với mắt. Tuy nhiên trên thực tế, hiệu quả của việc Giáo dục KNVĐT cho trẻ 24 – 36 tháng tuổi chưa cao. Có thể kể đến một số nguyên nhân như: Người lớn chưa hiểu rõ về vai trò và nhiệm vụ Giáo dục KNVĐT cho trẻ, khả năng tổ chức hoạt động của giáo viên còn nhiều hạn chế, số lượng giáo viên trong lớp ít, người lớn không tin tưởng vào khả năng của trẻ

II. CƠ SỞ LÝ LUẬN

Kỹ năng vận động tinh của trẻ mầm non là khả năng sử dụng các nhóm cơ nhỏ, đặc biệt là bàn tay và ngón tay, để thực hiện các hoạt động đòi hỏi sự tỉ mỉ, khéo léo và chính xác. Đây là một phần quan trọng trong sự phát triển toàn diện của trẻ ở độ tuổi mầm non, giúp trẻ thực hiện các hoạt động hằng ngày như cầm nắm, viết, vẽ, xếp hình, và tự chăm sóc bản thân (mặc quần áo, cài cúc áo, buộc dây giày, v.v.). Kỹ năng vận động tinh không chỉ phát triển thể chất mà còn hỗ trợ trẻ phát triển các kỹ năng nhận thức và xã hội. Khi trẻ thực hành các hoạt động vận động tinh, não bộ cũng được kích thích để phát triển khả năng tập trung, kiên nhẫn, khả năng giải quyết vấn đề và phối hợp tay mắt. Những hoạt động cụ thể có thể bao gồm tô màu, cắt dán, lắp ghép đồ chơi nhỏ, hoặc khâu chuỗi hạt. Phát triển kỹ năng vận động tinh cho trẻ mầm non là một yếu tố quan trọng trong giáo dục mầm non, giúp trẻ chuẩn bị cho các kỹ năng học tập sau này, chẳng hạn như viết chữ và thực hiện các thao tác phức tạp hơn trong cuộc sống.

Kỹ năng vận động là năng lực giải quyết nhiệm vụ vận động đòi hỏi sự phối hợp thần kinh và cơ bắp ở mức độ cao nhằm đạt được mục đích đề ra. T.J. Newton & A.P. Joyce (2009) cho rằng kỹ năng vận động là khi trẻ bắt đầu học cách để kiểm soát chuyển động của các phần trong cơ thể. Quá trình này liên quan đến sự phối hợp của các cơ. Theo Đặng Hồng Phương (2010), Kỹ năng vận động là năng lực giải quyết nhiệm vụ vận động trong điều kiện người học phải tập trung chú ý cao vào từng động tác của bài tập vận động

Mojgan (2004) chỉ ra rằng: Vận động tinh là sự kết hợp giữa mắt – tay; tay – tay và những KNVĐT có ý nghĩa nhấn mạnh tới việc làm bằng tay, học điều khiển bằng tay. Sự kết hợp của các KNVĐT liên quan trực tiếp đến sự phát triển các cơ nhỏ của tay, được sử dụng cho việc thực hiện các nhiệm vụ như là viết, khâu chỉ, nhặt những con ốc, đai ốc và dùng kéo cắt. Kelly Boyer (2009) cho rằng vận động tinh đòi hỏi sự vận động của các cơ nhỏ ở những ngón tay (ngón trỏ, ngón giữa và ngón cái) và cổ tay, các vận động này thường được kết hợp với hoạt động của mắt. Vận động tinh còn là khả năng giữ tay ở trạng thái ổn định và cố định thông qua việc phát triển sức mạnh của các cơ.

Các tác giả Hàn Nguyệt Kim Chi, Hoàng Thu Hương, Nguyễn Thị Sinh Thảo (2009) cho rằng: Vận động tinh tế thể hiện khả năng vận động của

các cơ nhỏ và chủ yếu là sự phối hợp giữa thị giác và vận động (phối hợp mắt – tay). Tạ Ngọc Thanh (2006) cho rằng, vận động tinh là vận động sử dụng các cơ nhỏ của bàn tay và các ngón tay trong các hoạt động đòi hỏi sự tinh tế, khéo léo như vẽ, nặn, cắt, dán. Theo Đặng Hồng Phương (2010), vận động tinh là những vận động được thực hiện bởi các cơ nhỏ, chủ yếu là cơ của các ngón tay trong những hoạt động đòi hỏi sự tỉ mỉ, tinh tế, khéo léo. M. Sen Gupta (2009) cho rằng: KNVĐT chứa đựng những kỹ năng của vận động cơ nhỏ hơn như là vẽ, sơn, luồn sợi chỉ, gấp giấy, cắt, xé, dán, phân loại, rót nước và nặn mẫu bằng đất sét. Nó đòi hỏi sự kết hợp chính xác của mắt, bàn tay và ngón tay. Theo Ann Logsdon (2009), những KNVĐT là sự vận động của các cơ nhỏ trên cơ thể, nó xuất hiện với các chức năng như viết, nhặt vật nhỏ. KNVĐT bao gồm sức bền, sự điều khiển vận động và sự khéo léo trong vận động.

Carol Garhart Mooney (2013) giải thích rằng kỹ năng vận động tinh đóng vai trò quan trọng trong các lý thuyết phát triển của Piaget và Montessori. Theo Piaget, sự phát triển về vận động tinh là một phần của giai đoạn phát triển giác quan-vận động, khi trẻ học cách kiểm soát và phối hợp các hoạt động cơ nhỏ thông qua thực hành và trải nghiệm. Marion Dowling (2014) nhấn mạnh rằng phát triển kỹ năng vận động tinh ở trẻ mầm non không chỉ hỗ trợ khả năng thực hiện các nhiệm vụ hàng ngày, mà còn giúp trẻ phát triển các kỹ năng xã hội, nhận thức và tình cảm. Kỹ năng này được phát triển qua các hoạt động như vẽ, xé giấy, và xây dựng mô hình

III. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

Biện pháp 1: Lựa chọn hoạt động chơi tập có chủ định phù hợp với mục đích và nội dung phát triển kỹ năng vận động tinh cho trẻ 24 – 36 tháng tuổi

a. Nội dung:

+ Nhằm được mục đích, nội dung phát triển KNVĐT và nội dung hoạt động chơi tập có chủ định của trẻ 24 – 36 tháng tuổi trong chương trình GDMN.

+ Căn cứ vào nội dung phát triển KNVĐT và mức độ phát triển của trẻ, căn cứ vào nội dung hoạt động chơi tập có chủ định trong chương trình GDMN để lựa chọn hoạt động chơi tập có chủ định phù hợp với mục đích và nội dung phát triển KNVĐT cho trẻ.

+ Sắp xếp nội dung của hoạt động chơi tập có chủ định tương ứng với nội dung phát triển

KNVĐT của trẻ 24 – 36 tháng tuổi và đưa vào hoạt động trong từng chủ đề, phân chia hoạt động theo tuần và theo từng hoạt động.

b. Cách tiến hành:

Bước 1: Giáo viên tìm hiểu về nội dung phát triển KNVĐT cho trẻ trong giai đoạn này. Trong chương trình GDMN, nội dung phát triển KNVĐT được đề cập đến bao gồm:

- + Xoa tay, chạm các đầu ngón tay với nhau, rót, nhào, khuấy, đảo, vò xé.
- + Đóng cọc bàn gỗ.
- + Nhón, nhặt đồ vật.
- + Tập khâu, luồn dây, cài, cởi cúc, buộc dây.
- + Chắp ghép hình.
- + Chồng, xếp 6 – 8 khối.
- + Tập cầm bút tô, vẽ.
- + Lật mở trang sách.

Giáo viên tìm hiểu về nội dung hoạt động chơi tập có chủ định cho trẻ 24 – 36 tháng tuổi trong chương trình GDMN.

Bước 2: Thông qua việc tìm hiểu nội dung phát triển KNVĐT và nội dung hoạt động chơi tập có chủ định của trẻ trong chương trình GDMN, căn cứ vào mức độ phát triển của trẻ ở từng nhóm lớp, điều kiện thực tiễn của địa phương, giáo viên tiến hành lựa chọn các hoạt động chơi tập có chủ định phù hợp với mục đích và nội dung phát triển KNVĐT cho trẻ 24 – 36 tháng tuổi. Một nội dung phát triển KNVĐT giáo viên có thể lựa chọn một hoặc một số hoạt động chơi tập có chủ định và có thể tổ chức ở các hoạt động khác nhau với vai trò hình thành kỹ năng hoặc phát triển kỹ năng bằng cách luyện tập.

Bước 3: Giáo viên cần nắm được kế hoạch năm, kế hoạch tháng, tuần, ngày. Sau đó, dựa vào hoạt động cần tổ chức cho trẻ để sắp xếp các nội dung phát triển KNVĐT và đưa vào các hoạt động tương ứng như hoạt động vui chơi, hoạt động chơi – tập có chủ định hay hoạt động ngoài trời...

Từ đó giáo viên xây dựng kế hoạch cụ thể đối với từng hoạt động. Trước hết, cần xác định mục tiêu rõ ràng cho hoạt động, sau đó là đưa ra những đồ dùng cần chuẩn bị, xác định hình thức và phương pháp thực hiện, cuối cùng là tổ chức hoạt động chơi tập có chủ định cho trẻ nhằm phát triển KNVĐT và đánh giá kết quả đạt được sau hoạt động. Vậy, GV cần tiến hành các hoạt động cụ thể sau:

Xác định mục tiêu phát triển vận động tinh cho trẻ; Lựa chọn hoạt động chơi tập phù hợp; Chuẩn bị vật liệu và môi trường phù hợp; Tiến

hành hướng dẫn và theo dõi trẻ thực hiện; Đảm bảo tính lặp lại và phát triển dần dần

Biện pháp 2: Tạo môi trường hoạt động hấp dẫn, an toàn

a. Nội dung:

+ Lựa chọn địa điểm phù hợp để tổ chức cho trẻ hoạt động chơi tập có chủ định.

+ Trang trí, sắp xếp các đồ dùng, phương tiện, trang thiết bị đảm bảo tính khoa học, an toàn, sạch sẽ và dễ sử dụng.

+ Tăng cường sử dụng đa dạng các nguyên vật liệu hấp dẫn như vải, cát, giấy, lá cây...

+ Tạo không gian hấp dẫn bằng cách thay đổi linh hoạt các đồ dùng theo chủ đề, theo hoạt động, theo hứng thú và sở thích của trẻ.

b. Cách tiến hành:

Giáo viên cần xác định được không gian sẽ tổ chức hoạt động cho trẻ, lựa chọn địa điểm thoáng mát, đủ không khí và thân thiện với môi trường. Địa điểm hoạt động có thể thay đổi linh hoạt tùy thuộc vào mục đích của hoạt động và điều kiện thời tiết. Ví dụ: Giáo viên có thể tổ chức hoạt động nhón nhặt đồ vật cho trẻ trong hoạt động vui chơi hoặc hoạt động dạo chơi ngoài trời nếu thời tiết đẹp và sức khỏe của trẻ tốt. Trước khi tổ chức hoạt động, giáo viên cần xác định không gian và đề xuất phương án dự phòng để kịp thời xử lý khi có sự thay đổi.

+ Đảm bảo tính mục đích: Căn cứ vào mục đích của hoạt động và mục đích phát triển KNVĐT cho trẻ, giáo viên chuẩn bị đồ dùng đảm bảo đúng kích thước, đúng yêu cầu (không quá to hoặc không quá nhỏ, không quá trơn nhẵn). Ví dụ, khi cho trẻ thực hiện nhiệm vụ nhón nhặt đồ vật, giáo viên không nên chuẩn bị nguyên vật liệu quá nhỏ và nguy hiểm cho trẻ như đá dăm, vật sắc nhọn... hoặc quá trơn, trẻ sẽ dễ nhặt trượt hoặc đánh rơi khi di chuyển. Hoặc khi xếp chồng khối, giáo viên cần lựa chọn những khối có bề mặt nhẵn, chuẩn về hình dạng và kích thước như khối vuông, khối chữ nhật.

+ Đảm bảo tính thẩm mỹ: Các nguyên vật liệu hoặc đồ dùng được lựa chọn cần đẹp mắt để trẻ hứng thú hơn trong quá trình thực hiện. Khi chuẩn bị những đồ vật này, giáo viên có thể sử dụng một số nguyên vật liệu hỗ trợ làm tăng tính thẩm mỹ của đồ vật như dùng sơn để sơn màu cho đối tượng, hoặc biến đổi các đối tượng bằng cách sử dụng nguyên vật liệu có sẵn để tạo thành một đối tượng mới (dùng lá cây để tạo thành con ghé ọ cho trẻ chơi trò chơi).

+ Đảm bảo an toàn: Cần đảm bảo an toàn cho

trẻ trong suốt quá trình trẻ tham gia hoạt động. Giáo viên tiến hành kiểm tra và thử nghiệm tất cả các đồ vật trước khi cho trẻ tham gia hoạt động cùng với những đồ dùng cô đã chuẩn bị. Tránh những đối tượng gây nguy hiểm cho trẻ như dao, kéo, các vật sắc nhọn, các vật gây thương tích (que dài, dây thép, thanh sắt nhỏ...). Những đồ vật trong lớp gây nguy hiểm, giáo viên nên để xa tầm với để trẻ không gặp những rủi ro trong quá trình thực hiện. Một môi trường hoạt động an toàn sẽ giúp trẻ cảm thấy thoải mái hơn và hoạt động hăng say hơn.

+ **Đảm bảo vệ sinh:** Các đồ dùng và nguyên vật liệu tự nhiên cần được làm sạch trước khi tiến hành tổ chức hoạt động cho trẻ. Trong quá trình trẻ thao tác với đồ vật, có thể phát sinh ra những yếu tố mới lạ làm trẻ say mê, giáo viên cần chú ý quan sát và đảm bảo vệ sinh. Ví dụ: Khi trẻ chơi với cát, trẻ có thể đưa cát lên miệng, giáo viên nhắc nhở trẻ trước khi chơi và trong quá trình chơi cần bao quát, nhắc nhở để trẻ không đưa cát vào miệng hoặc mắt mình cũng như mắt các bạn khác.

+ **Đảm bảo tính kinh tế:** Có thể tận dụng những đồ vật đã qua sử dụng để tạo thành đồ dùng đồ chơi cho trẻ. Đối với nhiệm vụ phát triển KNVĐT, giáo viên có thể sử dụng vỏ ốc, sơn thành nhiều màu khác nhau, đục lỗ tròn to để trẻ xâu hạt. Hoặc có thể sử dụng những viên sỏi sơn màu để trẻ chơi trò chơi cấp hạt bỏ giỏ... Cần chú ý đảm bảo tính thẩm mỹ, tính bền vững cho đồ dùng trong quá trình lựa chọn màu sắc và phối hợp với nhau tạo thành sản phẩm

Ngoài việc tổ chức môi trường vật chất để trẻ có điều kiện hoạt động một cách hứng thú, giáo viên cần tạo ra một môi trường thoải mái, vui vẻ để trẻ có tinh thần tốt và tham gia hoạt động đạt hiệu quả cao. Thường xuyên động viên, khuyến khích trẻ chơi ở các góc chơi mới với những đồ vật mới. Giáo viên có thể thay đổi linh hoạt đồ dùng và cách trang trí lớp theo từng chủ đề, theo hoạt động sao cho phù hợp nhằm tăng hứng thú cho trẻ.

Biện pháp 3: Gây hứng thú cho trẻ bằng cách sử dụng tình huống chơi hấp dẫn, cuốn hút

a. Nội dung:

- + Xây dựng tình huống chơi
- + Dự kiến phản ứng của trẻ, những vấn đề có thể gặp phải trong quá trình tổ chức và cách giải quyết vấn đề.
- + Lập kế hoạch tổ chức hoạt động với tình huống đã xây dựng.

b. Cách tiến hành:

Giáo viên có thể đưa ra một số tình huống dẫn dắt trẻ hoạt động như:

- + Tình huống 1: Hôm nay là Chủ Nhật, Gấu con

xin phép mẹ ra đường chơi cùng các bạn. Vì mãi lắng nghe chim Sơn Ca hát nên Gấu và phải bạn Sóc khiến giỏ hạt của bạn rơi tung tóe ra đất. Chúng mình hãy giúp Sóc và Gấu nhặt hạt vào trong giỏ nhé!

- + Tình huống 2: Ngày sinh nhật của Thỏ Trắng đã đến, mẹ Thỏ muốn làm bánh ngũ cốc cho Thỏ. Chúng mình hãy cùng giúp mẹ Thỏ Trắng chuẩn bị thật nhiều hạt để làm bánh nào! (Cô cho trẻ nhặt hạt vào giỏ và mang sang góc nấu ăn).

- + Tình huống 3: Hôm qua trời mưa bão, nhà của Khi không may bị đổ, chúng ta cùng nhau giúp Khi xây nhà mới nhé! (Cô cho trẻ dùng các khối xếp chồng lên nhau để xây nhà).

- + Tình huống 4: Sắp tới sinh nhật của bạn Mi Mi rồi, chúng mình sẽ chuẩn bị món quà gì để tặng Mi Mi bây giờ? (Cô và trẻ cùng nhau suy nghĩ). Chúng mình hãy cùng nhau xâu những chiếc vòng thật xinh đẹp để tặng Mi Mi nhé!

Sau khi đưa ra những tình huống chơi, giáo viên cần dự kiến thời gian, không gian tổ chức hoạt động và thời điểm đưa tình huống chơi vào. Tiếp theo, dự kiến phản ứng của trẻ và cách giải quyết tình huống phát sinh trong quá trình chơi. Cuối cùng, giáo viên lập kế hoạch và tiến hành cho trẻ tham gia vào các hoạt động vui chơi. Giáo viên cần linh hoạt trong quá trình tổ chức hoạt động, tạo hình huống nhẹ nhàng, tự nhiên và lựa chọn thời điểm phù hợp để trẻ cảm giác thoải mái, hưng phấn khi tham gia hoạt động.

Biện pháp 4: Hướng dẫn các thao tác kĩ năng vận động tinh cho trẻ cụ thể, rõ ràng, chính xác

a. Nội dung

- + Giáo viên căn cứ vào nội dung phát triển KNVĐT cho trẻ để lựa chọn hoạt động chơi tập có chủ định cho phù hợp.

- + Giáo viên thao tác làm mẫu trước khi tiến hành để rút ra cách thức hoạt động tốt nhất.

- + Lập kế hoạch tổ chức hoạt động chơi tập có chủ định nhằm phát triển kĩ năng vận động tinh cho trẻ 24 – 36 tháng tuổi.

- + Tiến hành tổ chức hoạt động, giáo viên hướng dẫn cách thao tác, làm mẫu 1 – 2 lần và cho trẻ thực hiện, chú ý sửa sai cho trẻ trong quá trình trẻ hoạt động chơi tập có chủ định.

b. Cách tiến hành

Trước khi tiến hành tổ chức hoạt động chơi tập có chủ định nhằm phát triển KNVĐT cho trẻ, giáo viên cần lựa chọn hoạt động phù hợp với mục đích phát triển KNVĐT. Có nhiều hoạt động có thể lựa chọn để phát triển một kĩ năng, cần xem xét điều kiện thực tiễn ở địa phương, mức độ hứng thú của trẻ đối với hoạt động đó và khả năng chuẩn bị đồ dùng của giáo

viên để lựa chọn hoạt động đảm bảo nhất. Sau khi lựa chọn hoạt động chơi tập có chủ định phù hợp, giáo viên có thể kiểm tra tính an toàn và hiệu quả bằng cách thao tác với đồ vật trước để rút ra cách thức hoạt động, sau đó lập kế hoạch tổ chức hoạt động chơi tập có chủ định nhằm phát triển KNVĐT cho trẻ. Cần dự kiến trước phương pháp và đặc biệt chú ý tới phần hướng dẫn thực hiện hoạt động chơi tập có chủ định, giáo viên dự kiến những câu hướng dẫn đơn giản, ngắn gọn, dễ hiểu để trẻ có thể tiếp thu dễ dàng hơn.

Khi tiến hành cho tổ chức hoạt động, giáo viên làm mẫu 1 – 2 lần kết hợp dùng lời giải thích và cho trẻ thực hiện. Trong quá trình hướng dẫn, giáo viên đặc biệt chú ý đến việc hướng dẫn các thao tác tay với đồ vật và các yêu cầu khi thực hiện hành động, chú ý sửa sai cho trẻ trong quá trình trẻ hoạt động chơi tập có chủ định. Giáo viên kiên trì hướng dẫn trẻ trong những bước đầu tiên của việc hình thành KNVĐT, đây là giai đoạn quan trọng nhất, khi trẻ đã có những kỹ năng nhất định thì việc hướng dẫn và sửa sai sẽ đơn giản hơn, trẻ có thể nghe và hiểu lời nói của cô nhanh hơn.

Biện pháp 5: Tổ chức luyện tập cho trẻ ở mọi lúc, mọi nơi kết hợp với các hoạt động khác

a. Nội dung:

+ Xác định mục đích cụ thể của việc tổ chức cho trẻ luyện tập: luyện tập kỹ năng mới hay luyện tập các kỹ năng đã có từ trước.

+ Lựa chọn các thời điểm, các hoạt động và không gian có thể tổ chức hoạt động chơi tập có chủ định nhằm phát triển KNVĐT cho trẻ.

+ Tiến hành tổ chức hoạt động cho trẻ ở mọi lúc, mọi nơi căn cứ vào mục đích của hoạt động, đảm bảo tính linh hoạt, cần chú ý quá trình thực hiện và kết quả của hoạt động.

b. Cách tiến hành:

Trước khi tổ chức luyện tập cho trẻ, giáo viên

xác định KNVĐT cần luyện tập là kỹ năng mới hay kỹ năng đã có từ trước để từ đó lựa chọn hoạt động tương ứng. Có hai cách tổ chức cho trẻ luyện tập đó là luyện tập ngay trong hoạt động với đồ vật có sự hướng dẫn của giáo viên, hoạt động đó là hoạt động thực hành. Cách luyện tập thứ hai là luyện tập trong các hoạt động khác, được tiến hành khi trẻ đã có kỹ năng từ trước đó và giáo viên tổ chức hoạt động để củng cố cho kỹ năng thêm bền vững.

Đối với mỗi kỹ năng khác nhau, giáo viên có thể tổ chức để trẻ luyện tập ở các hoạt động tương ứng nhằm phát triển tốt nhất KNVĐT đó. Ví dụ, đối với kỹ năng xếp chồng khối, giáo viên có thể tổ chức trong hoạt động chơi – tập ở các góc, hoạt động chơi tự do với các khối đồ chơi hoặc trong hoạt động chơi – tập có chủ đích dưới sự hướng dẫn của giáo viên. Hoặc đối với kỹ năng xâu hạt, giáo viên có thể tổ chức cho trẻ luyện tập trong hoạt động chơi – tập ở các góc, hoạt động tạo hình, hoạt động ngoài trời, hoạt động tự do với đồ vật...

Giáo viên sắp xếp thời gian hợp lý, linh hoạt trong việc tạo điều kiện để trẻ có thể hoạt động ở mọi lúc, mọi nơi. Trong quá trình tổ chức hoạt động, giáo viên quan sát và ghi chép lại những thao tác mà trẻ làm, mức độ tham gia của trẻ trong hoạt động và kết quả mà trẻ thực hiện sau mỗi hoạt động.

IV. KẾT LUẬN

Kỹ năng vận động tinh là một trong những kỹ năng có vai trò quan trọng đối với sự phát triển thể chất của trẻ nói riêng và sự phát triển toàn diện của trẻ nói chung. KNVĐT giúp trẻ vận động một cách khéo léo, tỉ mỉ, chính xác thông qua việc phối hợp giữa mắt với các nhóm cơ nhỏ của bàn tay và ngón tay. Hoạt động chơi tập có chủ định là hoạt động quan trọng của trẻ 24 – 36 tháng tuổi và nó được đánh giá là phương tiện hữu hiệu để hình thành và phát triển kỹ năng vận động tinh cho trẻ.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ann Logsdon (2009), *Fine Motor skills – Learn about Fine Motor skills and How to improve them*.
- Hàn Nguyệt Kim Chi, Hoàng Thu Hương, Nguyễn Thị Sinh Thảo (2006), *Sự phát triển thể chất và tâm – vận động của trẻ từ 0 đến 6 tuổi*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- Dowling, M. (2014). *Young Children's Personal, Social and Emotional Development*. SAGE.
- Mooney, C. G. (2013). *Theories of Childhood: An Introduction to Dewey, Montessori, Erikson, Piaget & Vygotsky*. Redleaf Press.
- Mojgan Asghar Dadkhah M.F (2004), *The impact of educational play on fine motor skills of children*, Middle East Journal of Family Medicine.
- M. Sen Gupta (2009), *Early childhood care and education*, Printed by Mudarak.
- Newton T.J & AP. Joyce (2009), *Human Perspectives (6th ed.)*, Australia: Gregor.
- Đặng Hồng Phương (2008), *Phát triển tính tích cực vận động cho trẻ mầm non*, NXB Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- Tạ Ngọc Thanh (2009), *Đánh giá và kích thích sự phát triển của trẻ 3 – 6 tuổi*, NXB Giáo dục, Hà Nội.